

Obchodní právo

písemná státní zkouška – 5. 9. 2025

Obecné informace

1. Test obsahuje 20 otázek.
2. Každá odpověď je vždy hodnocena buď jedním, nebo nula body.
3. Pokud se jedná o otázku složenou z více částí, je nutné pro hodnocení odpovědi jako správné zodpovědět správně všechny části otázky (ledaže konkrétní zadání nebo komise v rámci hodnocení určí jinak).
4. Pokud jsou uvedeny alternativy odpovědi, je správná vždy právě jedna odpověď (single best answer – SBA).
5. Délka testu činí 120 minut.
6. Právní předpisy jsou k dispozici na internetové adrese: <https://www.zakonyprolidi.cz> a <https://www.e-sbirka.cz>.
7. Odkazy na zákonná ustanovení právního předpisu uvádějte přesně – nestačí pouhý odkaz na číslo ustanovení, pokud má být argumentováno konkrétním odstavcem nebo písmenem.

Upozorňujeme, že volba písemné státnice klade zvýšený důraz na schopnost studujících přesně formulovat nejvhodnější odpovědi a argumenty pro ně. Není možné uznat za správnou odpověď, pokud si vnitřně protirečí (např. zní-li odpověď „ano“, ale argumentováno je pro „ne“) nebo kde jsou překlepy při odkazech na ustanovení zákona. Není úkolem zkušební komise provádět výklad sporných či jinak zjevně nejasných odpovědí, protože tím by se zvýšilo riziko subjektivizace hodnocení. Primární je navíc vždy výslovná odpověď na zkušební otázku, pokud je ta chybná, na celkové neúspěšnosti nic nemění to, že je následně argumentováno správně (proti odpovědi).

1.

Které z tvrzení neplatí pro živnost?

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.

- a/ Pojem živnost je užší než pojem podnikání podle § 420 odst. 1 obč. zák.
- b/ Živnosti se dle zákona dělí na ohlašovací a koncesované.
- c/ K provozování živnosti je vyžadováno živnostenské oprávnění; je-li živnost provozována bez takového oprávnění, jedná se o neoprávněné podnikání.
- d/ Pro řádný vznik živnostenského oprávnění musí být vždy splněny všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti spočívající v odborné způsobilosti a spolehlivosti.
- e/ Pro řádný vznik živnostenského oprávnění musí být vždy splněny všeobecné podmínky provozování živnosti a zároveň nesmí být dány překážky provozování živnosti.

Správná odpověď: d)

Varianta a) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na znění § 420 odst. 1 obč. zák. a vymezení živnosti dle § 2 živn. z.

Varianta b) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), a to s ohledem na § 9 živn. z.

Varianta c) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), a to s ohledem na § 61 odst. 3, resp. § 63 odst. 1 živn. z.

Varianta d) je správná (tj. tvrzení není pravdivé), a to s ohledem na skutečnost, že k provozování živnosti volně postačí splnit všeobecné podmínky provozování živnosti.

Varianta e) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), a to s ohledem na § 6, § 8 a § 8a živn. z.

2.

Vykonává-li osoba samostatně, soustavně, na vlastní účet a odpovědnost a se záměrem dosahovat zisku určitou výdělečnou činnost, pro kterou však zákonná úprava nestanoví žádné předpoklady jejího dovoleného výkonu (např. vymezení bezúhonnosti, finanční předpoklady, odbornou způsobilost), taková činnost je:

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.

a/ neoprávněným podnikáním;

b/ neregulovaným podnikáním;

c/ výkonem svobodného povolání;

d/ zakázána, jelikož jde o činnost vyhrazenou výlučně státu.

Správná odpověď: b)

Právo na podnikání je zakotveno již v Listině (čl. 26 odst. 1). Z čl. 26 odst. 2 LZPS pak plyne, že zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Zákon tak v mnoha případech i činí, zejména za účelem ochrany práv třetích osob a ochrany hospodářského styku. Existují však i oblasti podnikatelské činnosti, jejichž podmínky nejsou blíže regulovány. V takovém případě hovoříme o neregulovaném podnikání (např. drobná pěstitelská a chovatelská činnost nebo pronájem bytů a nebytových prostor). Takové podnikání není, bez dalšího, neoprávněné ani vyhrazené výlučně státu.

3.

Společnost AeroDream a. s., byla zapsána dne 3. 3. 2025 do obchodního rejstříku. Dne 14. 7. 2025 byla do obchodního rejstříku zapsána společnost AERODRÝM, s. r. o. Obě společnosti podnikají ve Středočeském kraji. V hospodářském styku se nestřetávají, jelikož akciová společnost podniká v oblasti cestovního ruchu a společnost s ručením omezeným provozuje kosmetické studio. Přesto však čas od času dochází k záměně obou společností, zejména při online objednávání služeb ze strany zákazníků obou společností.

Které z níže uvedených tvrzení neplatí ve vztahu k právům, kterých se může společnost AeroDream a. s., po společnosti AERODRÝM, s. r. o., domáhat?

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.

a/ Společnosti AeroDream a. s., svědčí zásada priority, a tudíž se může domáhat ochrany svého práva k obchodní firmě.

b/ Společnost AeroDream a. s., se nemůže domáhat ochrany svého práva k obchodní firmě,

jelikož taková ochrana je možná pouze tehdy, jsou-li naplněny podmínky nekalé soutěže, především dochází-li k zásahům do obchodní firmy mezi dvěma soutěžiteli v rámci hospodářského styku.

c/ Ochrana práva společnosti AeroDream a. s., k obchodní firmě má v tomto případě absolutní povahu.

d/ Společnost AeroDream, a. s., je oprávněna domáhat se po společnosti AERODRÝM, s. r. o., odstranění závadného stavu tím, že změní svou obchodní firmu tak, aby nebyla nadále zaměnitelná s obchodní firmou společnosti AeroDream, a. s.

Správná odpověď: b)

Varianta a) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 423 odst. 2 větu první obč. zák.

Varianta b) je správná (tj. tvrzení je nepravdivé), a to s ohledem na § 423 odst. 2 větu druhou obč. zák. upravující tzv. absolutní ochranu obchodní firmy.

Varianta c) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), a to s ohledem na § 423 odst. 2 větu druhou obč. zák. upravující tzv. absolutní ochranu obchodní firmy.

Varianta d) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), a to s ohledem na § 423 odst. 2 větu druhou ve spojení s § 2988 obč. zák.

4.

Společnost ALFA, s. r. o., má podle společenské smlouvy 3 jednatele, jedním z nich je pan Radek Král. Společenská smlouva, jejíž aktuální znění je uloženo ve sbírce listin obchodního rejstříku, určuje, že k právnímu jednání, jehož hodnota přesahuje 100 tis. Kč, potřebuje jednatel předchozí souhlas všech zbylých jednatelů. O tom, jak jednatele zastupují společnost, společenská smlouva mlčí.

Dne 16. 8. uzavřel Radek Král smlouvu s panem Veselým, na jejímž základě společnost zakoupila stroj v hodnotě 350 tis. Kč. Zbylí jednatele o uzavření smlouvy nebyli panem Králem informováni. Naopak, pan Veselý při uzavírání smlouvy věděl, že pan Král její znění s ostatními jednately neprojednal.

Co platí pro takto uzavřenou smlouvu?

Neuvažujte o jiných vadách smlouvy, ani o jiných skutkových okolnostech.

a/ Smlouva byla uzavřena platně a společnost je jí vázána.

b/ Smlouva byla uzavřena platně, ale jejími smluvními stranami jsou pan Veselý a pan Král.

c/ Smlouva je relativně neplatná.

d/ Smlouva je platná, ale do doby schválení ostatními jednately neúčinná.

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c) + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: a) + § 47 z. o. k.

Ze zadání plyne, že společenská smlouva neurčuje, jakým způsobem jednatele zastupují společnost ALFA s. r. o., navenek. Uplatní se tudíž zákonné pravidlo obsažené v § 164 odst. 1 a

2 obč. zák., podle kterého může za společnost jednat ve všech záležitostech kterýkoliv z jejích tří jednatelů samostatně.

Požadavek společenské smlouvy, aby zbylí jednatele předem schválili určitá právní jednání, než je kterýkoliv člen statutárního orgánu za společnost navenek projeví (než ohledně nich společnost zastoupí), se týká jen (vnitřního) rozhodování o těchto záležitostech, tedy tvorby vůle uvnitř společnosti. Bez takového požadavku by ze zákona platilo, že k rozhodnutím o obchodním vedení (mezi něž ve společnosti s ručením omezeným zásadně spadá i uzavření smlouvy o koupi stroje za 350 tis. Kč) se vyžaduje souhlas většiny jednatelů (§ 195 odst. 1 z. o. k.). Pravidlo je nicméně dispozitivní; společenská smlouva tak může určit jinak. Právě tak činí i společenská smlouva společnosti ALFA s. r. o. Většinu nezbytnou pro přijetí rozhodnutí o vymezených právních jednáních (nad 100 tis. Kč) zvyšuje tak, že k takovému přijetí předepisuje souhlas všech jednatelů.

Nastíněný požadavek společenské smlouvy tak zakládá jen tzv. vnitřní omezení zástupčího oprávnění. Dle § 47 z. o. k. taková (vnitřní) omezení jednatelejšího oprávnění orgánu obchodní korporace společenskou smlouvou nejsou vůči třetím osobám účinná, i když byla zveřejněna, tedy i když byla každému dostupná například právě ze znění společenské smlouvy založené ve sbírce listin rejstříkového soudu. Vůči třetí osobě, se kterou člen statutárního orgánu jednal, když omezení překračoval, se tak omezení neprosadí, i když o nich taková osoba v době jednání dobře věděla.

5.

Společnost ALFA, s. r. o., má podle společenské smlouvy 3 jednatele, pana Radka Krále, Tomáše Vomáčku a Petra Nováka. Ani jeden z jednatelů není společníkem společnosti.

Společenská smlouva určuje, že za společnost jednají vždy alespoň dva jednatele. Tomuto znění společenské smlouvy odpovídá i zápis v obchodním rejstříku.

Dne 17. 8. uzavřel Radek Král se společností, za níž jednali a smlouvu podepsali společně pánové Vomáčka a Novák, dodatek ke své smlouvě o výkonu funkce, jímž došlo k navýšení jeho ročního bonusu o 50 % oproti bonusům ujednaným ve smlouvách o výkonu funkce ostatních jednatelů.

Co platí pro takto uzavřený dodatek?

Neuvažujte o jiných vadách dodatku, ani o jiných skutkových okolnostech.

a/ Dodatek byl uzavřen platně, je účinný a společnost je jím vázána.

b/ Dodatek byl panem Králem a společností uzavřen platně, ale dosud nenabyl účinnosti.

c/ Dodatek je relativně neplatný.

d/ Dodatek je absolutně neplatný, jelikož ze zásady rovnosti plyne, že jednatelům musí za výkon funkce náležet srovnatelná odměna.

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c) + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: b) + § 59 odst. 2 z. o. k.

Podle § 59 odst. 2 z. o. k. platí, že smlouva o výkonu funkce se v kapitálové společnosti sjednává písemně a schvaluje ji, včetně jejích změn, nejvyšší orgán společnosti; bez tohoto schválení nenabude smlouva účinnosti. Je nepochybné, že toto ustanovení se vztahuje rovněž na jakékoli změny smlouvy o výkonu funkce, tj. také na dodatky k ní uzavřené.

6.

Společnost BETA, s. r. o., má tři společníky, mezi nimi i pana Aloise Vencla. Na základním kapitálu i společnosti se všichni společníci podílejí rovným dílem. Jediným jednatelem je Josef Novák, který není společníkem. Společenská smlouva neobsahuje žádná pravidla pro rozdělení zisku, připouští však, aby její obsah měnila valná hromada. Za rok 2024 společnost vytvořila zisk ve výši 1 mil. Kč, a to výlučně přičiněním Aloise Vencla.

Na valné hromadě dne 15. května 2025 všichni společníci jednomyslně schválili, že veškerý disponibilní zisk společnosti bude rozdělen a vyplacen právě a jen Aloisi Venclovi. Jiná usnesení společníci nepřijali. Rozhodnutí bylo osvědčeno notářským zápisem.

Veškeré další zákonné podmínky (zejména pak bilanční a insolvenční testy) mějte za prokazatelně splněné.

Je usnesení valné hromady společnosti o rozdělení zisku za rok 2024 po právu?

a/ Usnesení není po právu, jelikož odporuje zákonu; je tedy možné domáhat se u soudu vyslovení jeho neplatnosti.

b/ Usnesení není po právu, je stíženo fikcí nepřijetí pro jeho rozpor se donucujícími ustanoveními zákona.

c/ Usnesení není po právu a dle § 34 odst. 3 z. o. k. nevyvolává žádné právní účinky.

d/ Usnesení je po právu.

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z výše nabízených variant a svůj závěr stručně právně odůvodněte.

Správná odpověď: d) + Byly naplněny podmínky tzv. jednorázového průlomu do společenské smlouvy.

V souladu s § 161 odst. 1 z. o. k. se společníci společnosti s ručením omezeným podílejí na zisku a na jiných vlastních zdrojích určených valnou hromadou k rozdělení mezi společníky v poměru svých podílů, ledaže společenská smlouva určí jinak. Jak uvádí zadání, společníci se na společnosti BETA, s. r. o. podílejí rovným dílem, jejich podíl na společnosti je tudíž u každého z nich třetinový. V době, kdy valná hromada společnosti rozhodovala o rozdělení zisku za rok 2024, společenská smlouva nestanovila jinak. V souladu s tím tedy valná hromada měla Aloisi Venclovi zásadně přiznat jen třetinový podíl na zisku za rok 2024, nikoliv veškerý tento zisk (100 %). Skutečnost, že se o tento zisk Alois jako jediný zasloužil, na tom ničeho nemění.

Jak se však podává ze zadání, rozhodnutí o tom, že veškerý zisk za rok 2024 připadne společníku Venclovi (tedy v jiném než popsaném poměru), společníci odhlasovali jednomyslně (všem hlasy všech společníků) a nechali o něm pořídit notářský zápis. Rozhodnutí tak přijali většinou hlasů a v takové formě, ve které mohli na valné hromadě společenskou smlouvu změnit (§ 171 odst. 2 a § 172 odst. 1 z. o. k.), když zadání současně uvádí, že společenská smlouva svěřovala valné hromadě působnost měnit společenskou smlouvu [§ 190 odst. 2 písm. a) z. o. k.]. Tím ale společníci naplnili předpoklady tzv. jednorázového průlomu do společenské smlouvy. Na rozhodnutí je v důsledku takového průlomu třeba nahlížet jako na souladné se zákonem i společenskou smlouvou.

7.

Vysvětlete, jaký institut se uplatní v akciové společnosti jako ekvivalent tzv. abandonního práva společníka ve společnosti s ručením omezeným (např. dle § 164 z. o. k. anebo § 202 z. o. k.). Tj. jak právní úprava v části zákona o akciové společnosti řeší situaci, kdy konkrétní osoba v důsledku zásadních změn v jejím postavení a rozsahu jejích akcionářských práv již nechce nadále být akcionářem? Ve své odpovědi uveďte jeden příklad, kdy (za jakých okolností) se tento ekvivalentní institut uplatní. Jinými formami obchodních korporací se nezapývejte.

Správná odpověď: Právo odkupu akcií, resp. povinnost akciové společnosti odkoupit ve vymezených případech na žádost akcionáře jeho akcie. Konkrétními případy jsou např. § 272 odst. 3, § 335 odst. 1, § 375 a násl. či § 395 z. o. k.

Jako správná odpověď nebyl uznán odkaz na § 89 z. o. k., jelikož tam uvedené právo odkupu není součástí akciového práva, resp. není upraveno v části zákona o akciové společnosti (jak bylo vyžadováno v zadání).

8.

Společenská smlouva společnosti Miami, s. r. o., mající 5 společníků, neobsahuje žádná zvláštní ujednání nad rámec zákonem požadovaných.

Jakým způsobem mohou společníci zakotvit do společenské smlouvy příplatkovou povinnost pro všechny společníky?

Nezapývejte se zákonem požadovanou formou rozhodnutí/dohody.

a/ Dohodou všech společníků.

b/ Rozhodnutím valné hromady přijatým alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků.

c/ Rozhodnutím valné hromady přijatým alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků a se souhlasem všech příplatkovou povinností dotčených společníků.

d/ Rozhodnutím valné hromady přijatým alespoň prostou většinou hlasů přítomných společníků a se souhlasem všech příplatkovou povinností dotčených společníků.

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c) + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: a) + § 147 odst. 1 z. o. k.

Ze zadání plyne, že společenská smlouva neobsahuje žádná zvláštní ujednání nad rámec zákonem požadovaných. Tudíž, společníci nevyužili možnost dle § 190 odst. 2 písm. a) z. o. k., a nezaložili působnost valné hromady v případě změn obsahu společenské smlouvy. V takovém případě je potřeba postupovat dle § 147 odst. 1 z. o. k., dle něhož může být společenská smlouva měněna dohodou všech společníků.

Jako správnou nebylo možné uznat argumentaci výlučně § 171 odst. 2 větou druhou z. o. k. Ačkoli vede ke shodnému výsledku (tj. souhlasu všech společníků), není na místě, jelikož řeší působnost valné hromady a komplementární souhlasy společníků k takovému rozhodnutí valné hromady. V daném případě však působnost valné hromady nebyla vůbec dána.

9.

Stručně vysvětlete, jaká zásada (princip) korporálního práva je chráněna prostřednictvím úpravy v § 255 z. o. k. Neuvažujte přitom o principu/důvodu spočívajícím v povinnosti implementovat unijní legislativu.

Správná odpověď: Smyslem ustanovení § 255 z. o. k. je chránit reálnou tvorbu základního kapitálu akciové společnosti.

Jako správná odpověď byla uznána rovněž argumentace zákazem tzv. skrytých vkladů.

10.

Nově vzniklá společnost Berries, s. r. o., má 3 společníky. Společenská smlouva společnosti neobsahuje žádná zvláštní ujednání nad rámec zákonem požadovaných. Základní kapitál společnosti, k jehož vytvoření se společníci svými vklady zavázali, činí dle společenské smlouvy 300.000,- Kč. Dva ze společníků, pan Novák a pan Veselý, se společenskou smlouvou zavázali vložit do společnosti peněžitý vklad, každý ve výši 100.000,- Kč, s tím, že splacení se řídí zákonnou úpravou s výhradou, že úplné splacení vkladu musí proběhnout nejpozději do 1 roku od vzniku společnosti. Pan Jandera, třetí společník, se zavázal taktéž k vkladu ve výši 100.000,- Kč, a to prostřednictvím vkladu nákladního automobilu oceněného znalcem na 150.000,- Kč. Všichni společníci před vznikem společnosti postupovali výlučně podle požadavků zákona, tj. vložili, resp. splatili přesně tolik, kolik po nich zákonná úprava požadovala. Po vzniku společnosti prozatím nedošlo k dalším splátkám vkladů. Pan Krása, věřitel společnosti Berries, s. r. o., se marně dožaduje úhrady své pohledávky vůči společnosti. Obrátil se proto na pana Jandera a vyžaduje úhradu své pohledávky jím, a to z titulu jeho zákonného ručení.

Bude pan Jandera ručit za dluh společnosti vůči panu Krásovi? Postačí uvést "ano" nebo "ne". Pokud ano, v odpovědi zároveň uveďte přesnou částku, která odpovídá výši jeho ručební povinnosti.

Správná odpověď: Ano, 140.000,- Kč

Ze zadání plyne, že všichni společníci postupovali podle zákonných pravidel upravujících plnění vkladové povinnosti ve společnosti s ručením omezeným. Tudíž, pan Jandera s ohledem na § 23 odst. 3 z. o. k. vložil svůj vklad (nákladní automobil) již před vznikem společnosti, tj. před jejím zápisem do obchodního rejstříku. Pánové Novák a Veselý pak před vznikem společnosti splatili minimální požadovanou částku 30.000,- Kč v souladu s § 148 z. o. k.

Z § 132 odst. 1 z. o. k. plyne, že společníci ručí za dluhy společnosti společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění. Ze zadání tak plyne, že zápis nově vzniklé společnosti bude odrážet výše popsany stav plnění vkladové povinnosti. Tudíž, každý ze společníků, včetně pana Jandery, ručí za dluhy společnosti do výše 140.000,- Kč. Tato částka odpovídá součtu dosud

nesplacených peněžitých vkladů pánů Nováka a Veselého.

11.

Pan Novák, kvalifikovaný akcionář společnosti Beach, a. s., podal jménem společnosti akcionářskou žalobu (*předpokládejte přitom, že všechny formální náležitosti pro podání žaloby byly naplněny*). Domáhá se za společnost náhrady škody ve výši 500.000,- Kč po panu Vostrém, předsedovi správní rady společnosti Beach, a. s. Škoda měla společnosti vzniknout tím, že pan Vostrý za společnost uzavřel nevýhodnou dodavatelskou smlouvu.

Kdo bude v takto zahájeném soudní sporu povinen prokazovat, zda došlo nebo nedošlo k porušení konkrétní povinnosti ze strany pana Vostrého?

a/ Pan Novák.

b/ Pan Vostrý.

c/ Společnost Beach, a. s.

d/ Správní rada společnosti Beach, a. s.

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte. *Neuvažujte přitom o jiných skutkových okolnostech a případných vadách smlouvy. Nezapývejte se dalšími okolnostmi vyjednávání.*

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c) + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: b) + § 52 odst. 2 z. o. k.

V případě takto skutkově popsaného stavu, ponese v tomto soudním sporu břemeno tvrzení a důkazní břemeno o tom, že došlo ke škodě na straně společnosti sama akciová společnost (zde s ohledem na podání derivativní žaloby zastoupená kvalifikovaným akcionářem). Sama akciová společnost bude také prokazovat, že ke škodě vzniklo právě v příčinné souvislosti s porušením povinnosti panem Vostrým. S ohledem na § 52 odst. 2 z. o. k. to však bude sám pan Vostrý, kdo bude prokazovat, že povinnost, v tomto případě povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, neporušil. Ze zadání přitom nevyplývají okolnosti, které by svědčily pro možnost rozhodnout, že takové nesení důkazního břemene panem Vostrým po něm nelze spravedlivě požadovat (§ 52 odst. 2 in fine z. o. k.

12.

Co neplatí pro tzv. delegaci obchodního vedení statutárním orgánem obchodní korporace?

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.

a) Delegace obchodního vedení je v mezích zákona přípustná i v monistickém systému vnitřní správy akciové společnosti.

b) Při vertikální delegaci je statutární orgán odpovědný za řádný výběr, řízení a kontrolu osoby, na níž je obchodní vedení delegováno.

c) Vedoucí zaměstnanec, na něhož statutární orgán delegoval část obchodního vedení, je obvykle oprávněn zastupovat obchodní korporaci při jednáních, ke kterým při výkonu takto delegované činnosti obvykle dochází.

d) Rozdělení působnosti mezi jednotlivé členy statutárního orgánu obchodní korporace podle určitých oborů (tzv. horizontální delegace) se povinně zapisuje do obchodního rejstříku.

Správná odpověď: d)

Varianta a) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 456 odst. 4 z. o. k.

Varianta b) není správná (tj. tvrzení je pravdivé). K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1993/2019.

Varianta c) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 430 odst. 1 obč. zák.

Varianta d) je správná (tj. tvrzení je nepravdivé). Zákon o veřejných rejstřících zápis horizontální delegace (§ 156 odst. 2 obč. zák.) nevyžaduje.

13.

Živnostník Kounický je zoufalý. Prodeje jsou nízké a nedostává se mu prostředků na financování jeho krámků s výrobky z kůže. Dohodl se proto se známým, taktéž živnostníkem, panem Mazaným, na poskytnutí úvěru ve výši 250 tis. Kč se splatností 1 rok a úrokem ve výši 45 % p. a. z předmětné částky. Pan Mazaný přitom nic o problémech pana Kounického nevěděl, ostatně výši úroku navrhl sám pan Kounický. Když se po pár měsících vymanil z finančních obtíží a zjistil, že si býval mohl v bance půjčit za úrok ve výši cca 4 %, začal přemýšlet, jak by se úhradě 45% úroku vyhnul. Z opatrnosti pak panu Mazanému napsal: „Tak neskutečně vysoký úrok mě přeci nemůže nijak zavazovat!“

Je pan Kounický povinen uhradit ujednaný úrok? Svůj závěr stručně právně odůvodněte i s odkazem na konkrétní zákonné/á ustanovení.

Správná odpověď: Nikoli, a to s ohledem na rozpor ujednání o úroku s dobrými mravy (§ 580 odst. 1, § 588 obč. zák.).

Podnikatel, který uzavřel smlouvu při svém podnikání, nemá dle § 1797 obč. zák. právo požadovat zrušení smlouvy pro neúměrné zkrácení (§ 1793 odst. 1 obč. zák.) ani se nemůže dovolat její neplatnosti pro lichvu (§ 1796 obč. zák.). Živnostník Kounický tak nemůže namítat (zadání ostatně takové okolnosti ani nenaznačuje), že pan Mazaný zneužil jeho (případnou) tíseň k příslibu plnění (úroku), jehož majetková hodnota je k vzájemnému plnění (tržnímu úroku obvyklému ve srovnatelných vztazích) v hrubém nepoměru. S ohledem na zadání, podle něhož to byl sám pan Kounický, kdo výši úroku navrhl, nelze ani uvažovat o aplikaci § 433 obč. zák.

To nicméně nevylučuje posoudit ujednání o úroku jako (absolutně) neplatné pro zjevný rozpor s dobrými mravy (§ 580 odst. 1, § 588 obč. zák.), a to i ve vzájemných vztazích podnikatele (viz též NS ČR – sp. zn. 23 ICdo 56/2019, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 80/2021). Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu se podává, že za nemravné (a tudíž absolutně neplatné) lze považovat ujednání, které výrazně (dle okolností zpravidla již čtyřnásobně; viz např. NS ČR – sp. zn. 21 Cdo 1484/2004) přesahuje výši obvyklého úroku, tedy sazby, které za úvěry obvykle požadují banky v místě bydliště nebo sídla dlužníka v době uzavření smlouvy (viz též tzv. zákonný úrok dle § 1802 obč. zák.). Zadání přitom nenaznačuje okolnosti, které by ospravedlňovaly takový rozdíl oproti obvyklému úroku. Lze tedy uzavřít, že sjednaná výše úroku by v případném soudním přezkumu neobstála, je tudíž pro zjevný rozpor s dobrými mravy absolutně neplatná. Živnostník Kounický tedy není povinen ujednaný úrok uhradit.

Ustanovení § 1964 odst. 1 obč. zák. se v tomto případě neuplatní, jelikož toto pravidlo slouží k

ochraně věřitele, tedy chránilo by, pro případ zvláštní nevýhodnosti ujednaného úroku, věřitele, pana Mazaného.

Jako správná odpověď byla uznána též kvalitní argumentace hodnotící (ne)mravnost ujednání o úroku vedoucí k opačnému závěru. Dle této argumentace by neuhrazení úroku živnostníkem Kounickým bylo možné považovat za nemravné (§ 1 odst. 2 obč. zák.), zvláště za situace, kdy on sám (v pozici podnikatele – profesionála) výši úroku navrhl a druhá smluvní strana, živnostník Mazaný, sám nemusel znát obvyklou výši úroků (o předmětu jeho podnikatelské činnosti se v zadání nic nepodává). Závěr o nemravnosti ujednání by tak odporoval zásadě poctivosti (§ 6 obč. zák.).

14.

Společnost Candyshop, a. s., převedla na základě smlouvy podepsané oběma smluvními stranami dne 22. 8. 2025 svůj obchodní závod na výrobu cukrovinek na podnikatele pana Mlsala, nezapsaného v obchodním rejstříku. Dne 23. 8. 2025 podala k rejstříkovému soudu návrh na zápis údaje o převodu svého obchodního závodu. Zápis údaje o převodu obchodního závodu u společnosti Candyshop, a. s., do obchodního rejstříku byl zveřejněn dne 27. 8. 2025. Dne 1. 9. 2025 doručil pan Mlsal katastrálnímu úřadu návrh na vklad svého vlastnického práva k nemovitosti (konkrétně pozemku, jehož součástí je provozovna, kde jsou cukrovinky vyráběny), která byla součástí převáděného obchodního závodu.

Kdy nabyl pan Mlsal vlastnické právo k převáděnému obchodnímu závodu?

a/ 22. 8. 2025

b/ 23. 8. 2025

c/ 27. 8. 2025

d/ 1. 9. 2025

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z výše nabízených variant a uveďte konkrétní zákonné/á ustanovení, o které/á svůj závěr opíráte. Neuvažujte přitom o jiných skutkových okolnostech a případných dalších ujednáních či vadách smlouvy. Nezabývejte se dalšími okolnostmi vyjednávání.

Vzor vyplnění odpovědi: a) + § 47 z. o. k.

c) + § 21 obč. zák. + § 22 obč. zák.

Správná odpověď: a) + § 2180 odst. 2 obč. zák.

Jelikož pan Mlsal, jako nabyvatel závodu, není zapsaný v obchodním rejstříku, nabývá kupní smlouva účinnosti dle § 2180 odst. 2 obč. zák. podpisem oběma smluvními stranami. Ze zadání přitom nevyplývá, že by byla účinnost smlouvy smluvními stranami odložena.

Na uvedeném závěru nic nemění skutečnost, že součástí obchodního závodu byla nemovitost. Vklad vlastnického práva k nemovitosti do katastru nemovitostí má v tomto případě pouze deklaratorní povahu.

15.

Co z níže uvedeného nepřešlo v rámci koupě závodu ze společnosti Candyshop, a. s., na pana Mlsala dle smlouvy popsané v předchozí otázce č. 14?

Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.

- a) Dluh z úvěru na koupi výrobní linky na lízátka.
- b) Pohledávka z titulu náhrady škody způsobené panem Nezbedou, členem představenstva společnosti Candyshop, a.s., v důsledku uzavření nevhodné dodavatelské smlouvy na dodávky třtinového cukru.
- c) Nevýhradní licence na užívání softwaru pro skladové hospodářství.
- d) Dluh z dlužné mzdy paní Sladké, zaměstnankyně pracující v provozovně, kde jsou vyráběny cukrovinky.

Správná odpověď: b)

Závod jako věc hromadná, se vyznačuje funkční uceleností a vazbou na vlastníka. Je tvořen souborem jednotlivostí, a to jak movitých, tak nemovitých, hmotných, tak nehmotných. Zahrnuje jak dluhy, tak pohledávky vztahující se k jeho provozu.

Koupí závodu nabývá kupující zásadně vše, co k závodu jako celku náleží. Nabytím závodu se tak kupující stává věřitelem pohledávek a dlužníkem dluhů náležejících k závodu. To se projevuje i v ustanovení, podle něhož se koupě závodu považuje za převod činnosti zaměstnavatele. Spolu se závodem nabývá kupující i práva z duševního, zejména průmyslového vlastnictví (práva patentová, k ochranné známce, know-how atd.), která jsou součástí závodu, resp. týkají se podnikatelské činnosti provozované v převáděném závodě.

Součástí závodu však nejsou vztahy mezi obchodní korporací (coby podnikatelem) a členy jejich volených orgánů. Volené orgány netvoří provozní složku obchodního závodu, nýbrž jsou imanentní součástí obchodní korporace a její organizační struktury. Tudiž, práva a povinnosti, jakož i pohledávky a dluhy související s výkonem funkce členů volených orgánů obchodní korporace, nejsou součástí obchodního závodu, a tudíž nepřechází na kupujícího. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 29 Cdo 1499/2009.

16.

Konkretizací jaké obecné zásady soukromého práva je právní úprava předsmulvnní odpovědnosti v občanském zákoníku? V odpovědi postačí uvést právě jednu zásadu společně s odkazem na konkrétní zákonné ustanovení, kde je tato zásada ve své obecné podobě zakotvena.

Správná odpověď: Jedná se o zásadu poctivosti dle § 6 obč. zák. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky z 30. 10. 2018, sp. zn. 25 Cdo 856/2018: „Úprava tzv. předsmulvnní odpovědnosti stojí na obecné povinnosti jednat poctivě, a to i při jednání o uzavření smlouvy. Ustanovení § 1728 ObčZ dopadá na případy, kdy strana zahájí jednání a pokračuje v něm, aniž by vůbec měla vůli smlouvu uzavřít, § 1729 ObčZ dopadá na případy bezdůvodného přerušení jednání o smlouvě poté, co je u druhé strany vyvolána představa, že smlouva bude uzavřena. Prioritou je vždy svoboda smluvního vyjednávání, která je prolamována pouze tehdy, odporuje-li její prosazování principu poctivosti jednání.“

Jako správná odpověď byla uznávána taktéž „ochrana dobré víry“. K tomu viz např. komentářovou literaturu: „Ochrana dobré víry stran jednajících o smlouvě je konkrétním vyjádřením obecné zásady poctivosti a dobré víry (§ 6, 7), jež také patří mezi pilíře soukromoprávní úpravy. Zákonodárce v rámci úpravy předsmulvnní odpovědnosti vymezuje případy, kdy zájem na ochraně dobré víry jednající strany a poctivosti jednání v právním styku převládá nad ochranou smluvní volnosti.“ BRÍZA, P., PAVELKA, T. § 1728, marg. č. 2.

Naopak, jako správná odpověď nebyla uznávána zásada „daný slib zavazuje a smlouvy mají být plněny / „pacta sunt servanda“ vyjádřená v § 3 odst. 2 písm. d) obč. zák. V případě předsmluvní odpovědnosti dosud nedošlo k uzavření smlouvy per se. Princip „pacta sunt servanda“ se uplatňuje jako konkretizace obecné zásady poctivosti až po uzavření smlouvy, nikoli předtím. Pro obecný závěr o aplikaci zásady poctivosti pak hovoří i jazykové vyjádření předsmluvní odpovědnosti dle § 1729 odst. 1 obč. zák.

17.

Živnostník Josef Brázda podniká jako kominík. Své služby běžně nabízí ve své provozovně, ale tam se za ním zákazníci příliš nehrnou. Raději proto vyráží za zákazníky do terénu. Jednoho dne, během svého každodenního „lovu“ na nové zákazníky, zazvonil u domu paní Vomáčkové. Připomněl jí zákonnou povinnost pravidelného čištění komína i rizika jeho zanedbání a bez zmínky o dalších formalitách nabídl své služby za konkrétní cenu. Zaskočená paní Vomáčková jeho nabídku hned přijala. Zatímco pan Brázda čistil komín paní Vomáčkové, ta neprodleně zavolala své neteři, aby se pochlubila, jak dobře pořídila. Neteř ji však upozornila na přemrštěnou výši ujednané ceny (prokazatelně převyšující tržní cenu o 40 %). Když paní Vomáčková dotelefonovala, měl pan Brázda již hotovo a dožadoval se po paní Vomáčkové úhrady ujednané ceny. Ta však odvětila, že od smlouvy odstupuje a nic Brázdovi platit nebude.

Je paní Vomáčková oprávněna od smlouvy odstoupit?

Odpovězte „ano“, nebo „ne“ a uveďte hlavní argument na podporu Vašeho závěru spolu s konkrétním zákonným ustanovením, popřípadě ustanoveními, o která svůj závěr opíráte.

Správná odpověď: ANO - § 1829 odst. 1 obč. zák.

Jelikož smlouvu uzavřel podnikatel (§ 420 odst. 1 obč. zák.) při výkonu svého podnikání s člověkem jednajícím mimo rámec své podnikatelské činnosti či samostatného výkonu povolání (§ 419 obč. zák.), jedná se o spotřebitelskou smlouvu. Vzhledem k tomu, že k jejímu uzavření došlo v domácnosti paní Vomáčkové, tedy mimo prostor obvyklý pro podnikatelské podnikání, použijí se na ni pravidla o spotřebitelských smlouvách uzavíraných mimo obchodní prostory (§ 1820 a násl. obč. zák.). Základním právem spotřebitele ve vztahu k takové smlouvě je, že od ní může odstoupit ve lhůtě čtrnácti dnů od uzavření (§ 1829 odst. 1 obč. zák.). Pokud jej podnikatel o tomto právu nepoučil dle § 1820 odst. 1 obč. zák., prodlužuje se lhůta o rok (§ 1829 odst. 4 obč. zák.). V případě smluv, jejichž předmětem je poskytnutí služby za úplatu, sice spotřebitel podle § 1837 písm. a) obč. zák. zásadně nemůže od smlouvy odstoupit, jestliže podnikatel sjednanou službu v plném rozsahu poskytnul. To však jen za předpokladu, že plnění započalo s předchozím výslovným souhlasem spotřebitele před uplynutím lhůty pro odstoupení od smlouvy a podnikatel před uzavřením smlouvy poučil spotřebitele, že poskytnutím plnění jeho právo od smlouvy odstoupit zaniká. V posuzovaném případě se ze zadání podává, že pan Brázda nepoučil paní Vomáčkovou o žádné z popsanych skutečností. Paní Vomáčková tak měla právo odstoupit od smlouvy i přesto, že jí služba byla v plném rozsahu poskytnuta. Tohoto práva též den i využila. Řádným odstoupením se smlouva zánikla, a to s účinky od počátku – ex tunc (§ 2004 odst. 1 obč. zák.).

Jako správná odpověď byl uznáván rovněž odkaz na § 1829 odst. 4, § 1829a, § 1834 či § 1837

písm. a) obč. zák.

Jako správná odpověď byla uznána rovněž kvalitní argumentace naplněním podmínek lichvy podle § 1796 obč. zák. obsahující závěr o absolutní neplatnosti takto uzavřené smlouvy.

18.

**Mezi účastnické cenné papíry vydávané obchodními korporacemi nepatří:
Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.**

- a) Kusová akcie.
- b) Kmenový list.
- c) Kupón k uplatnění práva na podíl na zisku.
- d) Vyměnitelný dluhopis.
- e) Akcie bez hlasovacího práva.
- f) Zatímní list.

Správná odpověď: c)

Dle § 245 odst. 1 z. o. k. jsou účastnickými cennými papíry cenné papíry a zaknihované cenné papíry vydané společností, se kterými je spojen podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech v této společnosti, a dále cenné papíry a zaknihované cenné papíry vydané společností, se kterými je spojeno právo takové cenné papíry nebo zaknihované cenné papíry získat.

Varianta a) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), jelikož „kusová akcie“ odráží pouze jiné určení její jmenovité, resp. nominální hodnoty (§ 247 odst. 2 z. o. k.), nikoli její obsah.

Varianta b) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 137 odst. 1 z. o. k. Kmenový list je účastnickým cenným papírem, který lze vydat v poměrech společnosti s ručením omezeným.

Varianta c) je správná (tj. tvrzení je nepravdivé), jelikož kupón podle § 352 z. o. k. není účastnickým cenným papírem, inkorporuje v sobě samostatně převoditelné právo na výplatu podílu na zisku.

Varianta d) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 286 z. o. k. Vyměnitelný dluhopis, s nímž je spojeno právo na výměnu za akcie, řadíme mezi účastnické cenné papíry.

Varianta e) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 245 odst. 1 z. o. k. Akcie, i v případě, kdy v ní není inkorporováno hlasovací právo, je stále účastnickým cenným papírem. Příkladem akcie bez hlasovacího práva je prioritní akcie.

Varianta f) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 285 odst. 1 z. o. k. Zatímní list je účastnickým cenným papírem, který lze vydat, umožňují-li to stanovy, v případě, kdy emisní kurz akcie dosud nebyl zcela splacen.

19.

**Které z těchto tvrzení týkajících se podnikatelských seskupení je správné?
Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.**

- a/ Skutečný a dlouhodobý výkon ovlivnění je nezbytnou podmínkou pro vznik každého

podnikatelského seskupení.

b/ Ovlivnění je kvalifikovanou formou ovládání.

c/ Zpráva o vztazích je povinně vyhotovována statutárními orgány ovládaných, nikoli však řízených osob.

d/ Nutnou podmínkou vzniku koncernu je tzv. koncernová deklarace (tedy uveřejnění existence koncernu na internetových stránkách).

e/ Odpovědný jako vlivná osoba nemůže být člen statutárního orgánu ovlivněné osoby.

Správná odpověď: e)

Varianta a) není správná (tj. tvrzení je nepravdivé). Existence ovládání podle § 74 a násl. z. o. k. předpokládá pouhou možnost výkonu vlivu, nikoli nutně jeho skutečný a dlouhodobý výkon.

Varianta b) není správná (tj. tvrzení je nepravdivé). Ovlivnění není samostatnou kategorií podnikatelského seskupení. Ovlivnění, resp. možnost výkonu vlivu, je však imanentní podmínkou vzniku podnikatelského seskupení.

Varianta c) není správná (tj. tvrzení je nepravdivé). S ohledem na § 74 odst. 3 věta druhá z. o. k., vyhotovuje zprávu o vztazích nikoli pouze statutární orgán ovládané osoby, ale také statutární orgán osoby řízené (jelikož ta je zároveň také osobou ovládanou). To je ostatně logické, s ohledem na funkci zprávy o vztazích spočívající v ochraně věřitelů a minoritních společníků.

Varianta d) není správná (tj. tvrzení je nepravdivé), s ohledem na § 79 odst. 3 z. o. k. Existence koncernu je vázána na materiální podmínky (jednotné řízení), nikoli na podmínku formální (deklarace). Koncernová deklarace je pouze podmínkou pro možnost čerpání tzv. koncernového benefícia (dle § 72 z. o. k.), tj. možnost vyhnout se režimu odpovědnosti za ovlivnění dle § 71 z. o. k.

Varianta e) je správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 71 odst. 5 z. o. k.

20.

**Které z těchto tvrzení týkajících se přeměny obchodní korporace není správné?
Vyberte jednu nejvhodnější odpověď z níže nabízených variant.**

a/ Mezi přeměny řadíme fúzi, rozdělení, převod jmění na společníka, tuzemské a přeshraniční přemístění sídla.

b/ Projekt přeměny vyhotovují všechny obchodní korporace zúčastněné na přeměně.

c/ Věřitelé zúčastněných obchodních korporací jsou při přeměně chráněni především pravidly o transparentnosti přeměny a pravidly o dostatečném zajištění.

d/ Společníci zúčastněných obchodních korporací jsou při přeměně chráněni především pravidly o transparentnosti přeměny a pravidly o stanovení výše výměnného poměru a případných doplatků.

Správná odpověď: a)

Varianta a) je správná (tj. tvrzení je nepravdivé), s ohledem na § 1 odst. 2 zákona o přeměnách. Tuzemské přemístění sídla není přeměnou, na povaze, vlastnictví ani fungování obchodní korporace se nic nemění.

Varianta b) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 15 odst. 1 zákona o

přeměnách.

Varianta c) není správná (tj. tvrzení je pravdivé), s ohledem na § 33 a násl. a § 35 a násl. zákona o přeměnách.

Varianta d) není správná (tj. tvrzení je nepravdivé), s ohledem na § 33 a násl. a § 45 a násl. zákona o přeměnách.